

Aktuālais pasaules ekonomikā

2023. gada 12. – 16. jūnijs

Simona Striževska

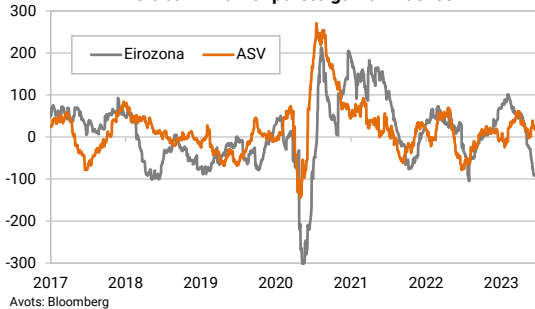
Ekonomiste

Simona.Strizevska@cbl.lv

- **ASV gada inflācija maijā palēninājusies līdz 4% no 4.9% aprīlī, uzrādot lēnāko pieaugumu divu gadu laikā.** Mēneša griezumā patēriņa cenas pieauga par 0.1% – energoresursu cenu samazinājums maijā daļēji atsvēra joprojām noturīgu pamatinflācijas kāpumu. Mēneša laikā patēriņa cenas bez energoresursiem un pārtikas pieauga par 0.4%. Gada izteiksmē pamatinflācija maijā sabremzējās līdz 5.3%, zemākajam līmenim kopš 2021. gada nogales. Otrā mēnesī pēc kārtas lēni sāka mazināties arī īres maksu pieaugums gada inflācijas ciparam. Bloomberg aptaujātie analītiķi sagaida, ka ASV inflācija gada beigās būs nedaudz virs 3%, gada vidēji – ap 4.1%.
- **Par spīti jauktiem datiem, ASV ekonomikas noturība maijā turpinājusi pārsteigt pozitīvi.** Mazumtirdzniecības apgrozījums nominālajā izteiksmē (bez auto un degvielas) maijā uzrādīja visaptverošu kāpumu – mēneša griezumā augs gandrīz visi segmenti. Gada griezumā pieauguma tempi saglabājās samēra stabili – apgrozījums palielinājās par nepilniem 4%. Maijā ASV rūpniecības izlaide samazinājās par 0.2% pēc kāpumiem martā un aprīlī. Ražošanas izlaides un energoresursu ieguves kāpumus maijā atsvēra kritumi citos segmentos. Maijā ASV ražošanas apjoms joprojām bija par 0.3% zemāks nekā pirms gada, ieguve – par vairāk kā 7% augstāka.
- **Ķīnas aktivitātes dati maijā izrādījušies vājāki nekā gaidīts, liekot Ķīnai ķerties pie monetārās mīkstināšanas.** Ražošanas izlaide maijā pieauga par 3.5%, reģistrējot lēnāko izaugsmi kopš gada sākuma. Arī mazumtirdzniecības apgrozījums augs par 12.7% gada griezumā, lēnāk nekā gaidīts. Pēc uzlabojumiem iepriekšējos mēnešos, maijā atkal pavājinājās aktivitāte Ķīnas mājokļu tirgū, straujāk gada izteiksmē krita arī investīcijas sektorā. Pēdējās nedēļas laikā Ķīnas Centrālā banka samazināja atsevišķas bāzes likmes par 0.1 procenta punktiem, lai paātrinātu Ķīnas ekonomikas atkopšanos no vīrusa. Netiek izslēgts arī fiskālais atbalsts.
- **ASV FRS jūnijā atstājusi dolāru likmi nemainīgu, paredzot, ka gada beigās likme būs augstāka un sasniegs 5.50 – 5.75% diapazonu salīdzinājumā ar 5.00 – 5.25% patlaban.** Labāks skatījums uz ekonomikas attīstību un augstākas inflācijas prognozes mudināja Federālo rezervju sistēmu ierēķināt šā gada prognozēs papildu likmju kāpumu par 0.50 procenta punktiem (pp). Tai pašā laikā, nākamgad FRS prognozē, ka likmes gada laikā samazināsies par 1 pp. ECB jūnija sēdē pacēla procentu likmju kompleksu par 0.25 procenta punktiem – depozīta likme sasniedza 3.5% un refinansēšanas likme 4% apgabalu. Kaut arī ECB parasti atturas no likmju prognožu sniegšanas, tā norādīja, ka sagaida likmju pacelšanu arī jūlijā un kopumā saglabā izteikti agresīvu nostāju cīņā ar inflāciju. Pēdējo nedēļu laikā tirgus dalībnieki izcenoja no fjučeru tirgus prognozēm likmju samazinājumu ASV šogad, taču atšķirībā no FRS sagaida vēl tikai vienu likmju pacelšanu. Tīkmēr eirozonā tirgus dalībnieki fjučeru cenās sāka ierēķināt papildu likmju pacelšanu rudenī par 0.25 pp, kura varētu sekot jūlija likmju celšanai.

Makro pulss

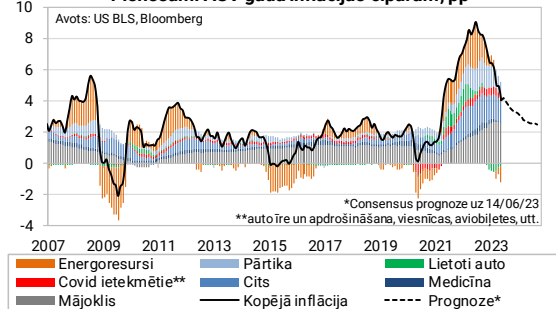
Citibank makro "pārsteigumu" indekss

Avots: Bloomberg

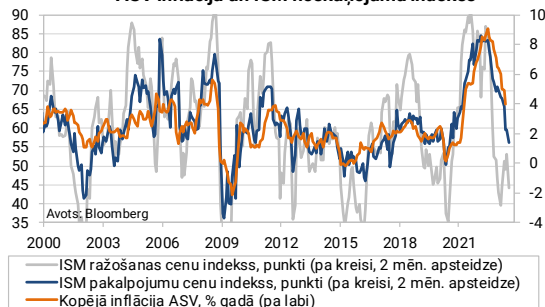
ASV gada inflācijas tempi palēninās

Pienesumi ASV gada inflācijas ciparam, pp

Apsteidzošie indeksi liecina par tālāko bremsēšanos

ASV inflācija un ISM noskaņojuma indekss

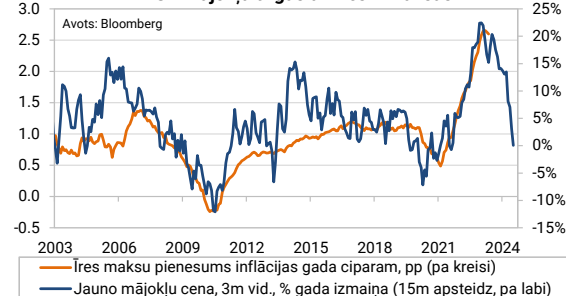

Avots: Bloomberg

— ISM ražošanas cenu indekss, punkti (pa kreisi, 2 mēn. apsteidze)
— ISM pakalpojumu cenu indekss, punkti (pa kreisi, 2 mēn. apsteidze)
— Kopējā inflācija ASV, % gadā (pa labi)

Īres maksu gada inflācija sāk lēni griezties uz leju

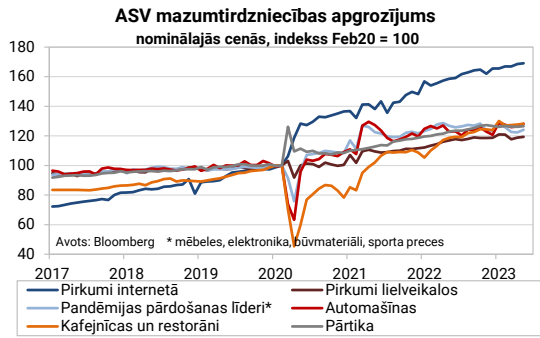
ASV mājokļu tirgus un īres izmaksas

Avots: Bloomberg

— Īres maksu pieaugums inflācijas gada ciparam, pp (pa kreisi)
— Jauno mājokļu cena, 3m vid., % gada izmaiņa (15m apsteidz, pa labi)

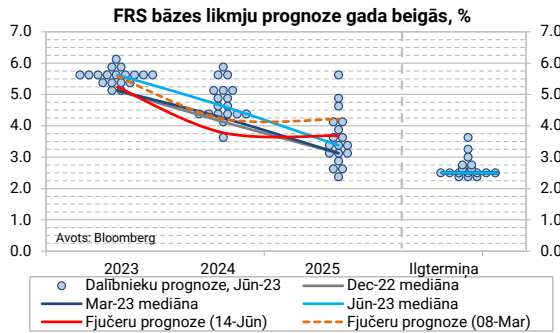
ASV mazumtirdzniecība turpina iet pilnās burās

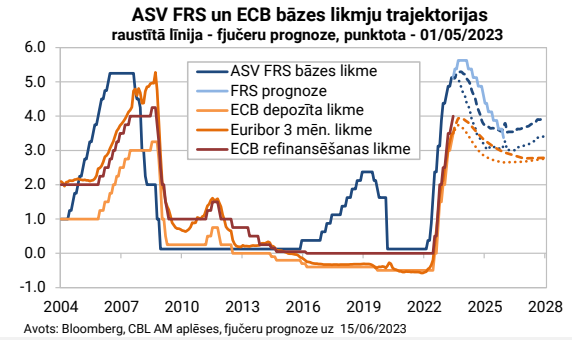
ASV ražošanas apjoms zemāks nekā pirms gada

FRS dalībnieki paredz augstākas likmes gada beigās

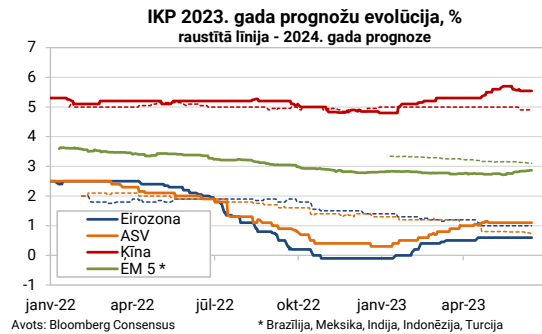
Fjučeru cenas ierēķina mazāk agresīvu politiku

Ķīnas aktivitātes dati maijā pārsteidz negatīvi

Consensus IKP prognoze

Apskata sagatavošanas datums: 16.06.2023.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.